

tussen haakjes

inspiratie om mee
sociale beweging te maken

2016/1 ■■■■■■

Woord vooraf

Tussen Haakjes is een initiatief van Beweging.net Brussel.

Het kan helpen tegenstroom te gaan, individualisme te lijf gaan, correcties aan te brengen t.o.v. krachten die het tegenovergestelde van een warme samenleving willen bewerkstelligen

Het tracht ook een bijdrage te zijn om hart boven hard te stellen, om elkaar te helpen een alternatief te zoeken voor verzuring en vernietigende competitiedrift.

Het probeert een bijdrage te zijn om de goede inspiratie te vinden om actief mee te werken aan sociale rechtvaardigheid in onze werkzaamheden en onze omgeving!

Inspiratiewebsites

<http://www.pastoralezorg.be/page/elisabeth/>

<http://thomas.theo.kuleuven.be/pastoraal/vieringen/>

<http://www.femma.be/nl/zingeving>

<http://www.welzijnszorg.be/node/385>

<http://www.beweging.net/opvangcrisis/>

<http://www.beweging.net/algemeen/publicaties/zingeving>

Ergens werd bruiloft gevierd

Ze hadden het niet breed
maar vonden dat er toch veel volk
moest aanwezig zijn: gedeelde vreugde
geeft gedeeld geluk, dachten ze.
Het moest een feest voor alleman zijn,
meenden ze, waarom dan beletten
dat onze vreugde besmettelijk zou zijn?! ...
Dus vroegen ze aan elke genodigde
een fles wijn mee te brengen.
Bij de ingang zou een groot vat staan
en daarin kon de fles leeggegoten worden,
zo zou ieder van ieders gave drinken
en vreugde hebben.
Toen het feest geopend werd
liepen de bedienden naar het grote mengvat
en schepten met grote kruiken.
Maar groot was hun verwondering
toen ze merkten dat het water was.
Ze stonden als versteend,
toen het tot hen doordrong
dat iedereen gemeend had:
'die ene fles water die ik erbij doe
zal niemand merken en proeven!'
Zij wisten nu dat iedereen zo gedacht had ...
Het werd een waterachtig gedoe,
niet alleen omdat er slechts
water te drinken was ...

[Ward Bruyninckx]

Menselijk lichaam

Er was een tijd, heel lang geleden,
dat het menselijke lichaam
nog niet één geheel was,
maar de verschillende ledematen
elk een eigen, zelfstandig leven,
een eigen wil en eigen gedachten hadden.
Op een dag nu spraken de ledematen
met elkaar en beklagden zich bitter over hun lot:
ze werkten de hele dag en waarvoor eigenlijk?
Alleen maar om die luie maag
van voedsel te voorzien,
die zich, midden in het lichaam gezeten,
maar liet bedienen en zelf niets deed.
Dat moest nu maar eens uit zijn
en zij besloten te staken.
De voeten liepen niet meer,
de handen werkten niet meer
en de mond kauwde niet meer,
en zo kreeg de maag lekker niets meer binnen.
Maar de staking had nauwelijks een dag geduurd
of de ledematen begonnen zich onplezierig te voelen...
Toen de maag geen voedsel meer kreeg,
kregen ook de ledematen
geen vers bloed meer
en zij dreigden af te sterven.

[Menenius Agrippa]

Chinees sprookje.

Toen de oorlog tussen de twee buurlanden
onvermijdelijk werd,
stuurden de generaals van beide kanten
spionnen om na te gaan,
waar men het buurland
het gemakkelijkst kon binnenvallen.
Die keerden terug
en vertelden aan beide kanten hetzelfde:
er was maar één plaats aan de grens
die daarvoor geschikt was.
'Maar daar', zeiden ze,
'woont een brave kleine boer
in een klein huis
met zijn charmante vrouw.
Ze houden van elkaar
en men zegt
dat het de gelukkigste mensen
van de wereld zijn.
Zij hebben een kind.
Als we over zijn terrein marcheren,
verstoren we dat geluk.
Dus kan er geen oorlog komen.'
De generaals begrepen het
en de oorlog bleef uit,
zoals iedereen zal begrijpen.

[Zink Jorg]

Het is zijn eigen schuld

Er zijn nogal wat mensen die in discussie gaan over de terugbetalingen bij longkanker en leverziekte. Zij vinden dat dit niet kan.

‘Het is hun eigen schuld.’

Hoever kun je daarin gaan?

‘Hij is depressief. Het is zijn eigen schuld.’

‘Zijn aders zijn verstopt. Eigen schuld.’

Schuld of geen schuld. Van hieraf moeten zij verder.

En laat het duidelijk zijn: op eigen kracht; zonder mij:

‘Eigen schuld!’

Zo worden mensen melaats.

Er was een tijd dat melaatsen geïsoleerd werden op een eilandje.

Dat kon alleen maar door te zeggen: ‘Eigen schuld.’

En dat ontsloeg alle brave mensen

van de plicht om voor een medemens te zorgen

en zelf een besmetting te riskeren.

‘Ik veroordeel u niet’, zei Jezus.

‘Ik ben gekomen om te redden wat verloren is.’

Redden wie te redden is. Zorgen voor nieuwe menselijkheid.

Dat kon toen, dat kan nu.

‘Melaatsen, u treft geen schuld’, zou Jezus zeggen. Toen was het

die ziekte, vandaag ben je ook melaats door je roken,

je gewicht, je gebrek aan scholing of je ouderdom ...

‘Eigen schuld’. Eerlijk zijn: dat klopt meestal niet...

En arbeidsziekte, of te veel cholesterol in al die potjes en snelle

happen, de vuiligheid in de lucht en in de sigaret...

Wie zijn schuld is dát eigenlijk?

Gesprek

..... *Heb jij ook horen zeggen: eigen schuld?*

..... *Over wie?*

..... *Wat kun je aanhalen ter verdediging van deze mens?*

Luister christen

Luister christen,
ik was hongerig
en jij vormde een actiegroep
en bediscussieerde mijn honger. Ik dank je.

Ik was in de gevangenis
en stil sloop jij weg
naar de kapel in je kelder
en bad voor mijn vrijlating. Ik dank je.

Ik was naakt,
en ernstig ben je nagegaan
en heb je gediscussieerd,
of mijn naaktheid wel zedelijk was. Ik dank je.

Ik was ziek
en jij knielde en dankte God
voor jouw eigen goede gezondheid. Ik dank je.

Ik was dakloos
en jij preekte tot mij
over het geestelijk onderdak
en de liefde van God. Ik dank je.

Ik was eenzaam en verlaten
en je liet me alleen
om voor mij te bidden. Ik dank je.

Jij bent vroom en heel dicht bij God.
Maar ik, ik ben nog steeds
hongerig, alleen,
naakt, ziek en gevangen,
dakloos en koud.

[uit Wereldwijd Brevier 2]

Voorbeden

Laten wij danken en bidden voor vakbondsmensen
in de hele wereld en hier bij ons,
dat zij blijven werken aan sociale zekerheid,
aan goede contacten met bedrijven en overheid,
dat zij erin slagen wereldwijd georganiseerd te raken.

Laten wij danken en bidden voor de mutualiteiten
en voor alle zorgverstrekkers die rond de zieken staan,
dat zij niet ophouden te kiezen en te vechten
voor een goed bestaan voor elke mens die zij omarmen.

Laten wij danken en bidden voor wie zich het lot van
bejaarden aantrekken,
dat zij blijven opkomen
voor een menswaardig en respectvol bestaan
voor ieder persoon.

Laten wij danken en bidden voor de mensen
die in verenigingen mensen samen brengen,
dat zij mensen blijven verbinden,
dat zij mensen bewust maken en sterk maken,
zodat zij geen gewillige slachtoffers meer zijn,
maar bewuste en verantwoordelijke burgers.

Laten wij danken en bidden voor mensen actief in politiek,
plaatselijk, landelijk en wereldwijd,
dat zij zich niet laten corrumperen
door de economische machten die hen willen binden,
dat zij verantwoordelijkheid opnemen
voor het geluk van iedereen:
stabiliteit, verbeterde levensstandaard,
verbeterde sociale betrokkenheid
voor iedereen zonder uitzondering.

Laten wij danken en bidden voor alle gelovigen,
dat zij blijven spreken met God, dat zij de nodige afstand nemen
en zich vrij maken om te bidden over deze chaotische wereld,
dan worden onwaarden herkend
en kan Gods geest waaien door deze tijd,
dat Gods dubbelgebod waar wordt,
dat wij allen wereldwijd valse goden afzweren
en slechts één God eren,
en dat wij allen onze naaste beminnen als onszelf.

Laten wij ook danken en bidden voor ons eigen leven,
dat moedeloosheid ons niet overvalt,
dat wij blijven doen wat we kunnen,
bewust van wat gebeurt in ons gebed,
vrij door ons geloof en vertrouwen in God
om te doen wat niet kan,
optimist door onze hoop met Christus die ons voorgaat.

[Jef Sanen]

Bankiers

Koop aandelen van een maatschappij die mensen gelijk behandelt
Drijf de prijs op van vriendschap en inzet
Verkoop tijdig nijd en hebzucht
Verhoog je rendement: bekamp haat en verdeeldheid

Geef langdurig krediet aan mensen die falen
Geef bonussen aan wie achterblijft
Verdeel eigendom die jaloezie opwekt
Laat erfenissen geen gezinsbanden breken

Laat kapitaal je leven niet beheersen
Wees geen slaafse volger van grootspraak en ijdelheid
Verspil geen troeven van natuur en goede wil
Doe geen zaken met wie vernedert en vertrappelt

Verspil genoeg tijd aan je vereniging
Vernietig de ijzeren hekken die mensen scheiden
Wees een winnaar in de competitie van ontmoeting
Betaal met graagte je belastingen ten dienste van het samenleven.

Verdrink niet in beleidsplannen en subsidiereglementen
Wees trouw aan de doelstellingen van je organisatie
Laat de rente op de afdelingsrekening je beweging niet beheersen
Investeer in 'genoeg'.

[Pol Arnauts]

Kajotters

We willen vandaag solidair zijn
met jongeren die werkloos zijn.

Met onze actie en doorheen onze inzet,
willen we betrokken blijven op diegenen die worden uitgebuit.

We willen oordelen vanuit onze KAJ-waarden,
zodat we gevoelig blijven voor onrecht.

We willen handelen zoals Cardijn heeft gedaan.
om te komen tot 'waardig werk'.

We wensen voor al onze kernleden en leden:

dat ze gelukkig mogen worden op school, op het werk,
in het gezin, in hun vriendengroep.

We denken in het bijzonder aan hen die het moeilijk hebben.

Voor alle jonge mensen over de hele wereld wensen we
het inzicht en de moed om aan een waardige toekomst
mee te werken

aan een wereld van vrede waar eenieder zichzelf kan zijn,
waar alle mensen van mogen genieten.

'En nu vooruit!'

Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed

Gelukkig beginnen we hoe langer hoe meer te beseffen hoe dit mooie werk van barmhartigheid in de greep is geraakt van een groeiende globalisering en wat dit met de textielarbeiders in het Zuiden doet.

Meer en meer jongeren uit alle werelddelen willen daarom ter plaatse zien en ondervinden of de slechte arbeidsomstandigheden overtrokken zijn, zo niet pure realiteit.

Drie Noorse jongeren, die in november vorig jaar gedurende 30 dagen de arbeidsomstandigheden voor de textielarbeiders in het Cambodjaanse Phnom Penh aan de lijve ondervonden, getuigen. Ter plaatse zien Anniken, Frida en Ludwig, hoe zwaar onderbetaalde naaisters moeten zwoegen voor kleren die bij ons in het Westen spotgoedkoop in de rekken van de modewinkels hangen. Helemaal verbijsterd zijn ze wanneer ze van hun gastvrouw Soky, 25j, te horen krijgen dat zij in de fabriek 7 dagen op 7 moet werken van 7u 's morgens tot 8u 's avonds. Op zondagen moet ze 'slechts' 8u presteren. Dag na dag, maand na maand, jaar na jaar enkel werken en nooit een dag om te recupereren.

Hieronder het verhaal van Anniken die tijdens haar één op één gesprekken met de naaisters alleen nog maar aan het woord 'onrechtvaardigheid' kon denken. Ze vertelt:

'Het achtervolgt me nog steeds, alles wat vandaag gebeurde. Wanneer ik er aan terugdenk, kan ik niet anders dan onmiddellijk beginnen wenen. Het begon toen de arbeiders zich, buiten de fabriek, voorstelden en vertelden hoe de arbeidsomstandigheden steeds maar verslechteren.

Een meisje van 19 jaar zei me dat haar familie zelfs geen rijst kon kopen en dat haar moeder stierf van de honger toen ze nog borstvoeding kreeg. Ik vroeg mij tijdens het gesprek met haar de hele tijd maar af: Wat voor een leven is dit? als je nog niet voor je zelf kan zorgen, laat staan voor je ouders of je kinderen.'

Voor Ludwig was de grootste uitdaging toekomen met de 4\$ die je op één dag verdient als textielarbeider. Hoe je met diezelfde 4\$ eten, huisvesting, schoolgeld voor de kinderen en alle andere vaste uitgaven moet bekostigen, is iets dat je niet op televisie kan zien, daarvoor moet je zelf in zo'n situatie zitten. Zo vervolgt hij : 'Iedereen zegt dat de wereld onrechtvaardig is, nu pas besef ik wat 'onrechtvaardig' werkelijk betekent. De 4\$ gaat bijna enkel naar basisvoeding en moet er voor zorgen dat de arbeiders niet bezwijken tijdens de lange werkdagen. Grote modeketens laten hun arbeiders verhongeren, of net niet, en niemand houdt hen daarvoor verantwoordelijk. Als deze wanhopige textielarbeiders tijdens ons verblijf op straat demonstreerden om een halve euro per dag meer te verdienen, werden ze onmiddellijk door de politie opgepakt en in een cel gestopt voor onbepaalde tijd.'

Laten we daarom samen de aandacht blijven vestigen en ons telkens weer de vraag stellen: 'Waar, en vooral in welke omstandigheden, worden onze kleren gemaakt?'

Gebed van paus Franciscus tot Maria in Lampedusa

Maria, Sterre der Zee, Moeder van God en onze Moeder,
kijk met uw zachte blik naar allen
die dagelijks geconfronteerd worden met gevaren
om hun familie het noodzakelijk voedsel te garanderen,
de integriteit van de schepping verdedigen
om de vrede tussen volkeren te dienen.

Beschermster van Migranten en mensen die altijd onderweg zijn,
help al die mannen en vrouwen en kinderen,
al die families die gedwongen worden hun land te ontvluchten
in de hoop elders een toekomst te vinden.

Hun ontmoeting met ons en ons volk
mag niet omslaan in een bron van slavernij en vernedering.

Moeder van genade,
we vragen vergeving voor allen die verblind zijn door egoïsme,
die zich inzetten alleen uit eigenbelang,
die gevangenen zijn van eigen angsten,
die geen aandacht schenken aan de behoeften en het lijden
van onze broeders en zusters.

Maria, toevlucht van de zondaars,
verkrijg de bekering van de harten van hen die geboren zijn
in een wereld van oorlog, haat en armoede,
van hen die rijk worden op de rug van zwakke vluchtelingen
en er een onwaardig bedrijf van maken.

Maria, model van liefdadigheid,
zegen de mannen en vrouwen van goede wil
die vluchtelingen welkom heten,
hen met liefde ontvangen en broederlijke banden smeden. Amen.

[Paus Franciscus - 8 juli 2013, Lampedusa]

Rerum Novarum

Maak ons sterk om heersende ongelijkheid aan te pakken.

Maak ons vindingrijk om uitbuiting aan te klagen.

Maak verbinding tussen geëngageerde vrijwilligers.

Maak dat we zorg dragen voor elkaar.

Maak ons warm zijn om het algemeen welzijn te vergroten.

Maak ons weerbaar om te weerstaan aan speculatie en winstbejag.

Maak dat we echte duurzaamheid creëren.

Maak dat we blijven opkomen voor de kwetsbare mens.

Maak dat we niet verzanden in populisme.

Maak dat we niet in de val van een verzuring stappen.

[Pol Arnauts]

Laat het Pinksteren in OKRA.

De kracht van de O van OKRA.

De kracht van Open.

De kracht van Ontmoeting.

Samen aandacht en zorg blijven besteden
aan een cultuur van warme, attente ontmoetingen in OKRA.

Het verhaal van OKRA begint met een O.

Het verhaal van OKRA begint met een O.

De O van OKRA

blijft de basis en de bron van al de rest.

De O van OKRA,

dat is de kracht van ‘Open staan’ voor anderen,

de kracht van goede ‘Ontmoetingen’.

Ontmoeten is

kwaliteit van aanwezig zijn bij elkaar:

aandachtig zijn,

attent zijn,

echt aanwezig zijn.

De O van OKRA heeft vele gestalten.

Elkaar ontmoeten is:

elkaar onthalen, elkaar ontdooien,

elkaar ontplooien, elkaar optillen.

Mogen we er oog voor blijven hebben.

Mogen we er tijd voor blijven nemen.

Mogen we er samen zorg voor blijven dragen.

Warme ontmoetingen.

Inspirerende ontmoetingen.

Deugddoende ontmoetingen.

Daarin blijven we investeren,

daarin blijven we eerst investeren.

En de christelijke bezieling?

Was het ook niet in de decennia van de tweede helft van de vorige eeuw dat de C van de christelijke sociale organisaties fel ter discussie kwam te staan? Eerst ontloek het inzicht dat het evangelie toch geen eigen sociale methode en doelstelling had. Waren het niet de mensenrechten die universeel waren en allen met allen konden verbinden? Nadien kwam het besef dat het beter was dat C-organisaties, bedacht op emancipatie, zich minstens van het instituut Kerk moesten losmaken omdat het zo flagrant de emancipatie in de weg bleef staan. Nog later kwam de interne pluraliteit van de christelijke sociale organisaties in de reflectie vooraan te staan. Het was de tijd van zorg voor ‘openheid als versterking van identiteit’ en van actief pluralisme. Sommige organisaties kozen ervoor om de C te laten vallen en minstens naar de achtergrond te schuiven zowel in hun naam als in hun bewegingsdynamiek.

Sommigen spraken over de teloorgang van het christelijk middenveld of de verdamping van de C. Dat de C ter discussie staat, is al een teken dat ze haar gezag en invloed kwijt is, zo redeneerde men in deze kringen. Maar de werkelijkheid is ook op dit vlak genuanceerder. Wie de moed heeft om zich onder te dompelen in de diverse sociale organisaties, ondervindt aan den lijve een verschil in sfeer. Heeft de C geen specifieke methode, ze schept misschien nog steeds een eigen klimaat of een andere orde in de waarde prioriteiten.

En toch hangt er een sluier over de bezieling.

Zit alles dus goed met de bezieling in de grote christelijke sociale organisaties? Gaat het er toch niet louter seculier aan toe in het christelijke middenveld?

Er hangt een zekere zwaarte op de schouders van vele stuw-ers en trekkers van sociale organisaties. Is het niet dezelfde sluier van onbehagen die over heel onze Westerse samenleving hangt? De sluier van een moderniteit in crisis, van een moderniteit in verbouwing?

Sociale organisaties en bewegingen die mensen willen samenbrengen in een regelmatig en vast samenwerkingsverband stoten op het verlangen van burgers om zichzelf vrij te organiseren. Moderne mensen staan op hun autonomie en willen zich niet meer zo vlug en sterk binden en verbinden.

Godsdienstige motivatie inschakelen om mensen aan te sporen voor meer inzet in de wereld en voor de naaste is niet evident meer. God is voor veel mensen een open vraag. Ze leven in het hier en nu en zijn helemaal niet zeker van het belang van ‘de hypothese God’ en van een leven na de dood.

Zit de crisis van de moderniteit ook in het middenveld zelf

In de parabel van de barmhartige Samaritaan geeft Jezus kritiek op de instituties van de joodse godsdienst in zijn tijd. De priester en leviet zijn zodanig door hun eigen godsdienstig functioneren bezig dat ze geen oog en tijd meer hebben voor de directe zorg van de noodlijdende langs de weg. Moeten vele middenveldorganisaties niet toegeven dat deze evangelische institutiekritiek ook voor henzelf geldt? En dat het zo moeilijk is om een en ander consequent te corrigeren.

In vele sociale organisaties wordt zeer hard en gemotiveerd gewerkt. Vele vrijwilligers en beroepsmensen hebben een grenzeloze inzet. Maar de druk om maatschappelijk relevant te zijn, om de grootste organisatie te blijven of om weer te groeien, om in de

media te komen, het zet de ruimte en de tijd voor informele contacten onder druk. De sfeer in het middenveld is verzakelijkt zoals in overheidsinstellingen en in heel onze maatschappij.

Weer de bron zoeken van sociale bezieling en beweging

Hoe komen mensen in sociale beweging? Waardoor gaan mensen zich inzetten voor mensen? Het gaat om oude werkprincipes die niet verouderen. Het gaat om het geheim van de drie hoofdbronnen van sociale bezieling en beweging.

Eerste bron. Mensen zetten zich in voor mensen als ze het appel in elkaars gelaat zien en horen. Waar mensen in contact worden gebracht met mensen in nood ontstaat solidariteit

Tweede bron. Mensen komen in sociale beweging als ze in het verhaal van de beweging kunnen komen. Ze komen weer tot deelname aan een organisatie als het stichtingsverhaal van die organisatie hen kan raken. Daarvoor zijn twee dingen nodig: ‘het vuur van het stichtingsbegin moet weer uit de hemel kunnen vallen’. En het moet verstaanbaar worden vertaald voor mensen van deze tijd.

Derde bron. Mensen worden verbonden en geëngageerd aan elkaars getuigenis. De vonk van de ziel slaat bij mensen over langs hun verhalen. Verhalen en voorbeelden wekken en trekken. Deze oude wijsheid betekent dat sociale organisaties niet enkel mogen inzetten op ‘deskundigen’ allerhande. Eerst en vooral podium blijven geven aan elkaar en aan vrijwilligers, met verhalen uit hun leven en samenleven, uit hun sociale inzet, dat blijft de prioritaire opdracht. Overal meer mensen aan het woord laten met verhalen van verontwaardiging en verhalen van vuur en licht!

[Jean-Paul Vermassen]

Twee ijsblokken

Er waren eens twee ijsblokken.
Tussen hen was er een koele verhouding,
wat begrijpelijk was.

Het ene dacht:
'Waarom komt die ander niet dichters?'
Maar het ijsblok kon niet gaan of komen.

Toen dacht dat ene:
'Als de ander ontdooit, dan ontdooi ik ook.'
Maar vermits het ijsblok niet uit zichzelf
ontdooide, ontdooide geen van beiden.

Zo gebeurde het dat niemand naar hen kwam
en ieder nog meer verijsde in zichzelf.
Na maanden, of was het na jaren, ontdekte
het ijsblok op een middag, toen de zon straalde,
dat het smelten kon en het zag dat het vervloede
tot water, en dat het toch zichzelf nog was.
Ook dat andere deed die wonderlijke ontdekking.
Langs allerlei greppels vloeiden ze
naar elkaar toe.
Ze ontmoetten elkaar.
Ze proefden de koude nog wel,
maar ook elkaars kleinheid en goede wil,
en elkaars nood en die van anderen.
Ze vonden dat ze elkaar nodig hadden,
én één moesten blijven.

Toen kwam er een kind, en dan nog één,
en nog anderen, en die lieten kleine scheepjes varen
op dat grote sterke water.
En ze hoorden dat de kinderen gelukkig waren.
Die vreugde scheen als een zon in het water.

[Cornelis P.]

Ook de 251ste ?

Hoever reikt onze solidariteit?

Welke is de horizon van onze draagkracht?

Wanneer is de opvangcapaciteit uitgeput?

Wie bepaalt welke grens niet overschrijdbaar is?

Welke huizen zijn te klein voor storing?

Hoe lang de muren van eigenbelang?

Wie is niet welkom in een land van welvaart?

Hoe hoog de golf van uitsluiting?

Wie trekt de drenkeling op het droge?

Wie stopt de vernedering aan de grachten van het fort?

Wie verzet de barrières van comfort?

Wie stopt de vlucht voor de wanhoop?

Maar wie is die vluchteling?

Welke onvrede in mijn ziel?

Welk visioen neem ik op?

Hoe open ik mijn hart?

[Pol Arnauts]

Je weet niet wat het is

Je weet niet wat het is
om alles achter te laten, have en goed,
familie en je eigenlijke thuis.

Je weet niet wat het is
om oorlog en onrecht te ontlopen,
angst te ontvluchten, en niet te weten
waar armen bereid zijn om je te ontvangen.

Je weet niet wat het is
om te verlangen naar een onderkomen
en naar vrede om het misschien te vinden
in een land dat oorlog vredig 'herdenkt'.

Je weet niet wat het is
om van minder dan nul te beginnen,
om te hopen dat je zonder papieren
toch een identiteit krijgt, opnieuw,
van voor af aan.

Je weet niet wat het is
en daarom wil je luisteren en zoeken
en niet vergeefs naar beelden kijken,
die niet om aan te zien zijn.

Je weet niet wat het is,
maar je weet dat het niet kan,
dat een mens voorgoed moet vluchten,
en daarom wil je in beweging komen.
Ja, wij komen in beweging,
wij samen, je weet toch wat dit is?

[Luc Vandenabeele]

Eigen volk eerst

Eigen volk eerst: een mooie slogan!
Zorgen voor mensen rondom jou!
Je kinderen, je partner een warm hart toedragen.
Inspringen als ze het moeilijk hebben.

Eigen volk eerst, een mooie slagzin!
Zorg voor je vrienden, voor de vrienden van je kinderen
Steun aan collega's, aan familie,
Vriendschap, samenhang, behulpzaamheid.

Eigen volk eerst, een mooie leuze!
Zorg voor je burens, voor mensen uit je omgeving,
Een bruisende buurt, kracht geven aan mensen
Energie en goede wil vermenigvuldigen.

Eigen volk eerst, een mooie lijfspreuk!
Geraakt worden door mensen die een uitweg zoeken
Ontmoeting met wie nog vreemd is
Culturele verrijking, insluiting, wereldsolidariteit.

Eigen volk eerst, een mooi motto!
Want 'Onze Vader' nodigt ons uit:
Brood delen, warmte kracht, broers en zussen worden voor elkaar,
Uw wil geschiede op de hele aarde, zoals voor eigen volk!

[Pol Arnauts]

Kinderdroom

Kom en duw mijn kinderwagen.
Laat me de wereld zien waarin ik groot mag worden.
Ik droom van een groene wereld
waar ik veilig en gezond kan groeien.
Geef me een huis, een plek om thuis te komen.
Ik kijk uit naar een school
waarin aandacht is voor alle kinderen.
Ik wil waardig werk zodat ik me kan ontplooiën
en geld kan verdienen.
Ik droom van een warme wereld
waarin mensen oog hebben voor elkaar
en niemand eenzaam leeft.
En is de wereld nog niet zoals ik droom?
Kom dan en werk mee aan die wereld
waar ik groot wil worden.

[Hadewijch Van Hove,
Tekstenboekje Spoor ZeS 'Toekomst Centraal']

Kerstbezinning 2015 - Tocht van de toekomst

- ❖ Je kan deze bezinning gebruiken als tekstbezinning met verschillende lezers. Zorg voor gepaste muziek en inkleding. Kort, eenvoudig en sfeervol.
- ❖ Je kan het ook actiever aanpakken en de kerstbezinning opbouwen als een kleine Tocht van de toekomst. Je kan een 'tocht' maken doorheen het lokaal en de verschillende delen van de bezinning koppelen aan verschillende hoeken in de ruimte. Heb je meer tijd en laat het weer het toe, dan kan je de verschillende onderdelen ook koppelen aan een echte plek in de buurt. Of waarom maak je er geen kerststallentocht van langs de mooiste kerstallen in de gemeente?
- ❖ Wie echt meer tijd heeft, kan deze bezinning ook uitbreiden met extra stopplaatsen. Bijvoorbeeld een Soep op de stoep of een halte om samen te zingen. Je kan de tocht ook inkleden als fakkeltocht.
Aan jou om er mee aan de slag te gaan, op maat van je groep.

1. Plaats van toekomst

- in het lokaal bij de kerststal met het beeld van Maria
- in de buurt bij een plek van de toekomst, bijvoorbeeld een kinderdagverblijf, een school ...

2. Plaats van engagement

- in het lokaal bij de deur, de plaats waar je binnenkomt/welkom bent en weer buiten gaat/de wereld tegemoet stapt
- in de buurt bij een plek waar engagement wordt opgenomen, bijvoorbeeld een sociale organisatie, een jeugdhuis ...

3. Plaats van vertrouwen

- in het lokaal bij een brandende kaars en een beeldje van een engel
- in de buurt bij een plek van hoop en vertrouwen, bijvoorbeeld een plek om te schuilen, de kerk, een gezellig pleintje ...

De voorzitter, begeleider, voorganger heet iedereen welkom

Openingstekst

In december kijken we uit naar Kerstmis,
naar nieuw licht,
naar de komst van een kind.

Dat kind roept in ons
een droom wakker.
Het laat ons dromen van een betere wereld,
een wereld waar plaats is voor iedereen.

En het kind nodigt ons uit
om niet langs de kant te blijven,
maar om op tocht te gaan
en mee te werken aan deze droom.

1. Plaats van toekomst

In die tijd ...

zond God de engel Gabriël naar Nazareth, een stad in Galilea. Hij moest op bezoek gaan bij Maria, een jonge vrouw die verloofd was met Jozef, die nog ver familie was van de grote koning David.

‘Je hoeft niet bang te zijn, Maria. God is heel blij met jou en hij gaat iets heel bijzonders met je doen. Je zult zwanger worden van een heel speciaal kind, dat alle mensen dicht bij God zal brengen. Hij zal ‘zoon van God’ worden genoemd en nog groter zijn dan zijn voorvader David.’

Maria keek de engel een poosje nadenkend aan. ‘Als God dat wil, zal het goed zijn’, zei ze. ‘Zeg maar dat het oké is. Ik ben benieuwd wat voor iemand mijn zoon zal worden. Zal hij een einde maken aan het onrecht in de wereld? Zal hij vrede brengen voor iedereen? Dat zou geweldig zijn!’ Gabriël nam afscheid en verdween.

Ik hoop echt dat het waar is, dacht Maria. Als mijn kind van God komt, zal hij alle mensen dichterbij God brengen. Er zal echt iets veranderen. De armen zullen net zoveel waard zijn als de rijken. Stel je voor!

Ook nu ...

zijn er mensen als Maria.
Ze dromen, ze kijken uit,
ze verlangen naar een betere wereld.
Ze zien een toekomst waar plaats is voor iedereen
ook voor wie het in het leven niet gemakkelijk heeft.
Ook nu zijn er mensen die geen vrede nemen
met de gang van zaken.
Ze zetten zich in voor de toekomst
En zeggen vol vertrouwen en volmondig JA.

2. Plaats van engagement

In die tijd ...

was het een drukte van belang in Betlehem. Blijkbaar zijn er veel mensen die zich moeten laten inschrijven! 'Alleen in onze stal is nog plaats', zegt een boer. 'Bij de os en de ezel. Er ligt schoon stro waarop jullie kunnen slapen.' Daar wordt het kindje van Jozef en Maria geboren. Ze wikkelt zijn kleine lijfje in zachte doeken en legt hem in een houten bak, die vroeger als voederbak diende voor de dieren.

Opeens hoort Maria stemmen. Voor de staldeur staan een heleboel mensen. Het zijn herders. Jozef nodigt hen uit om binnen te komen. Ze kijken naar het kindje. Heel voorzichtig legt een oude herder zijn hand op Jezus' buikje. Ze knikken naar Maria. Ze zien er bijna net zo blij en gelukkig uit als ze zichzelf voelt.

Ook nu ...

zijn er mensen in de stal.
Ze maken plaats en zorgen voor schoon stro.
Ze delen de vreugde van het nieuwe leven.
Het zijn vrouwen en mannen
die oog hebben voor wat er rondom hen gebeurt.
Ze zien de tekens
en ze komen in beweging.
Zo worden ze zelf ook als een teken,
een teken van hoop.
Overal waar mensen kunnen thuiskomen bij elkaar,
overals waar groepen een welkome plek zijn voor iedereen,
overal waar een lief woord klinkt,
oprechte interesse,
een woord van troost of vergeving.
Daar staan de deuren van de stal open.

3. Plaats van vertrouwen

In die tijd ...

vroeg Maria aan de herders: ‘Hoe wisten jullie dat wij hier waren?’ ‘We waren op het veld, bij onze schapen’, vertelt een jonge herder. ‘Opeens was er een fel licht aan de hemel en we zagen een engel!’ Maria kijkt snel even naar Jozef. Die knikt haar toe. Sinds ze wisten van de komst van Jezus, waren de engelen nooit ver weg geweest.

‘De engel zei dat we niet bang moesten zijn’, gaat de jongen verder. Maria knikt. Dat heeft hij tegen haar toch ook gezegd? ‘Hij zei dat er iets heel goeds was gebeurd: er was een heel speciaal jongetje geboren.’ Hij kijkt aarzelend naar de baby in de houten bak. Die ziet er niet echt speciaal uit. ‘Toen kwamen er een heleboel engelen tegelijk en ze zongen. En daarna zijn we jullie gaan zoeken.’

Ook nu ...

zijn er engelen,
En ook nu brengen ze een blijde boodschap.
Ze versterken onze hoop
dat een betere wereld echt mogelijk is.
Zij geven vertrouwen:
'Droom van de wereld en leef je droom.
Ga ervoor! Ik weet dat het kan.
Je hoeft het niet alleen te doen.
Ik sta voor je klaar als je me nodig hebt.'

Ook dit jaar kijken we uit naar Kerstmis.
We dromen van die betere toekomst.
We zoeken de tekens van hoop
en komen erdoor in beweging.
We vinden vertrouwen.
Er staat altijd iemand naast me.
Zo wordt het zeker
een zalig kerstfeest.

[Welzijnszorg - kerstverhaal: Kolet Jansen]

Paus geeft tien tips voor een gelukkig leven

In een interview met een Argentijnse krant Clarín geeft paus Franciscus zijn tien tips voor een vol en gelukkig leven.

1. Leven en laten leven
2. Help anderen
3. Beweeg je afgedamd voort
4. Geniet van je vrije tijd en speel met je kinderen
5. Zondag is familiedag
6. Help jongeren aan werk
7. Draag zorg voor de natuur
8. Vergeet het negatieve zo snel mogelijk
9. Respecteer andersdenkenden
10. Ga actief op zoek naar vrede

Loslaten

Om los te laten is liefde nodig.

Loslaten betekent niet dat 't me niet meer uitmaakt.

Het betekent dat ik het niet voor iemand anders kan oplossen of doen.

Loslaten betekent niet dat ik 'm smeer.

Het is het besef dat ik de ander ruimte geef.

Loslaten is niet het onmogelijk maken maar het toestaan om te leren van menselijke consequenties.

Loslaten is machteloosheid toegeven.

Hetgeen betekent dat ik het resultaat niet in handen heb.

Loslaten is niet proberen om een ander te veranderen of de schuld te geven.

Het is jezelf zo goed mogelijk maken.

Loslaten is niet zorgen voor, maar geven om.

Loslaten is niet oordelen, maar de ander toe te staan mens te zijn.

Loslaten is niet in het middelpunt staan en alles beheersen, maar het anderen mogelijk maken hun eigen lot te bepalen.

Loslaten is niet anderen tegen zichzelf beschermen.

Het is de ander toestaan de werkelijkheid onder ogen te zien.

Loslaten is niet ontkennen, maar accepteren.

Loslaten is niet alles naar mijn hand zetten, maar elke dag nemen zoals die komt.

En er mezelf gelukkig mee prijzen.

Loslaten is niet anderen kritiseren of reguleren, maar te worden wat ik droom te zijn.

Loslaten is niet spijt hebben van het verleden, maar groeien en leven voor de toekomst.

Loslaten is minder vrezen en meer beminnen.

[Nelson Mandela]

Aan alle jonge mensen van Vlaanderen

Zullen jullie het ons ooit kunnen vergeven
dat er een maatschappij ontwikkeld is,
waarin de prijzen van grond en huizen
zo veel meer dan de index zijn gestegen,
zodat het voor jullie nauwelijks betaalbaar wordt
om een huis of een stuk grond te kopen zonder risico te lopen?

Zullen jullie het ons ooit kunnen vergeven
dat de jeugdwerkloosheid veel te weinig prioriteit is,
en dat wij langer werken evident zijn gaan vinden
zonder de vraag te stellen of jongeren nog kunnen instromen?

Zullen jullie het ons ooit kunnen vergeven
dat wij jullie aarde, lucht en water beschadigd doorgeven,
en daar vooral iets probeerden aan te doen met de woordenkramerij
van groots opgezette en veelbelovende milieuconferenties?

Zullen jullie het ons ooit kunnen vergeven
dat wij de kloof tussen arm en rijk, ook in eigen land,
zo evident zijn gaan vinden,
dat ze zelfs geruisloos mag toenemen?
Of zullen jullie je ook laten verleiden
door 'eigen schuld, dikke bult', 'elk helpe zichzelf'
en het 'recht van de sterkste'?

....

Zullen jullie ons dankbaar blijven,
omdat er door de unieke Sociale Zekerheid
structuur werd gegeven aan solidariteit tussen rijk en arm,
tussen jong en oud, tussen actief en niet-actief,
ook al is structurele solidariteit in wetten gegoten nooit voldoende
en gebeurt er hier en daar ook door jullie gelukkig veel meer?

Zullen jullie ons dankbaar blijven,
omdat wij de waarde van zich verenigen hebben nagestreefd,
zeker om op te komen voor zijn belangen als groep en zelfs met
het oog op het algemeen belang?

Zullen jullie ons dankbaar blijven,
omdat wij organisaties in het leven hebben geroepen waardoor
projectmatig de kans werd gegeven aan mensen in derde wereld
om hun lot in eigen handen te nemen?

Zullen jullie ons dankbaar blijven,
omdat in de geschiedenis grote voorbeelden zijn opgestaan zoals
Jezus van Nazareth, zoals Cardijn en Jeanne Devos, zoals Mande-
la en Romero?

Zullen jullie ons dankbaar blijven,
omdat wij gepoogd hebben voorbeelden te zijn
voor komende generaties, ook al zijn we daarin met veel goede
bedoelingen onvolkomen geweest?

[Luc Vandenabeele]

Inhoud

Woord vooraf	2
Ergens werd bruiloft gevierd	3
Menselijk lichaam	4
Chinees sprookje.	5
Het is zijn eigen schuld	6
Luister christen.....	7
Voorbeden	8
Bankiers.....	10
Kajotters	11
Ik was naakt en gij hebt Mij gekleed	12
Gebed van paus Franciscus tot Maria in Lampedusa	14
Rerum Novarum.....	15

Laat het Pinksteren in OKRA.	16
En de christelijke bezieling?	17
Twee ijsblokken	20
Ook de 251 ^{ste} ?	21
Je weet niet wat het is	22
Eigen volk eerst.....	23
Kinderdroom	24
Kerstbezinning 2015 - Tocht van de toekomst.....	25
Paus geeft tien tips voor een gelukkig leven	30
Loslaten	31
Aan alle jonge mensen van Vlaanderen.....	32
Inhoud.....	34

*(tussen haakjes): zingeving van en voor de partners
van beweging.net ■■■■■■*

cm

kaj

acv

kwb

okra

pasar

femma

familiehulp

ziekenzorg cm

wereldsolidariteit

internationaal comité

en de geassocieerde partners ■■■■■■

arktos

pax christi

groep intro

welzijnszorg